

De nieuwe blondfokstier Donibane is vector van groei en van fokefficiëntie

Troef spelen met Donibane

Zowel in mannelijke als in vrouwelijke lijn fokt Donibane gemiddeld. Toch heeft de nieuwe promovendus in het blonde d'Aquitaineras twee sterke troeven: een hoge groei en een hoge verwachtingswaarde voor de nieuwe fokwaarde EFCAR.

tekst **Guy Nantier**

De nieuwe blonde d'Aquitainefokstier Donibane is het resultaat van een geplande paring binnen het selectieschema van de ki-coöperatie Midatest. Donibane liet zich tijdens de eigenprestatietoets opmerken voor zijn beste skeletontwikkeling (DSci 113), groei (CRci 115) en bekkenoppervlakte (OPci 118). Enkel de voederefficiëntie, alhoewel nog binnen één standaardafwijking, neigde ongunstig (EFAci 94).

Drager van groei

In het daaropvolgende onderzoek voor vleesproductiegeschiktheid bleek Donibane eerder een grijze muis. De prestaties van de mannelijke nakomelingen lagen in het gemiddelde zowel voor groei (CRjbs 101), bespiering (DMjbs 104), skeletontwikkeling (DSjbs 99) en functionele kenmerken (AFjbs 97) als voor raskwaliteiten (QRjbs 105). Voor karkasgewicht (PCARjbs 102), karkasconformatie (CONFjbs 108) en karkasrendement RDTjbs 104) was het net evenzo. Het leverde de stier een totaalindex voor vleesproductiegeschiktheid IABjbs op van 104 indexpunten. En dat is gemiddeld.

Donibane fokt complete vaarzen van het mixte type waarvan de lengte in de body en het bekken alsook de ruglijn top is. De dochters laten een beste groei optekenen (CRqms 108), een gemiddelde bespiering (DMqms 99) en mooie skeletontwikkeling (DSqms 107), correct functioneel beenwerk (AFqms 102) en correcte raskwaliteiten (QRqms 96). Het percentage vaarzen dat op 15 maanden in bronst komt, ligt in het gemiddelde (Precqms 96). Op het vlak van bekkenoppervlakte (OPqms 106) en gewicht na kalving (PVEL 113) scoort de stier opmerkelijk beter. De melkproductie van de dochters ligt dan weer rond het gemid-

delde (PLAIT 102). Het levert tot slotsom Donibane een totale fokwaarde voor de productie van vervangingsvee IQM van 105 indexpunten op. En dat is ook allemaal gemiddeld.

Op de korte termijn is Donibane dus vooral een vector van groei in evenwichtige verhoudingen, zonder door te slaan naar het foktype of het vleestype.

'Donibane fokt naar het evenbeeld van zijn vader Rubio,' zegt Ludovic Izard, foktechnicus van Midatest. 'Hij fokt groeizame, complete vaarzen met een goed afkalfgemak en correcte melkproductie.' Het paringsadvies van de foktechnicus luidt: 'Hij is te gebruiken op eerstekalfdochters van Richelieu, Sam-

my, Tokapi, Vidocq, Scout of nog Ulfila. Opgelet: de spermavoorraad is vrij beperkt.'

Moederlijnt intensief benut

Donibane werd geboren op het fokbedrijf van Jean-Claude Chilindron van Gaec Michicourt in het Frans-Baskische Behasque. Het fokbedrijf kwam al eerder in beeld met de fokstier Ringot (v. Jocker), die in 2005 de status van fokstier verwierf, zowel voor de vleesproductie als de fokkerij. Chilindron fokt blondes inmiddels al 45 jaar. Het bedrijf telt zo'n 70 moederdieren. Het selectiedoel is een blonde van het type mixte met een extra spiertje.

Leodochter Uria, de moeder van Donibane, bezit de stamboek kwalificatie elite stammoeder. Voor exterieur kreeg de koe 80 punten voor totaalscore met 49 punten op 70 voor bespiering, 61 punten op 70 voor skeletontwikkeling, 45 punten op 50 voor raskwaliteiten en 45 punten op 60 voor functionele kenmerken. Bekkenbouw, fijnheid in bot en karakter benoemt Chilindron als haar sterkste punten. 'Verbeterpunt bij de koe is haar

Proefstierdochter 8920 (v. Donibane). Eigenaar: Earl. Solle te St. Loup en Comminges (F)

bespiering. Dat kon net wat beter', aldus haar fokker. Uria's fokwaarde ISEVR bedraagt 102 en IVMAT 118. Haar totale koeindex ISU is 123. Uria heeft op tienjarige leeftijd al negen kalveren ter wereld gebracht. Chilindron: 'In 2012 en 2013 was het telkenmale een tweeling. Maar dankzij de hoge melkproductie – de koe heeft een fokwaarde ALait van 112 – was dat geen enkel probleem. De kalveren wogen bij spenen elk 300 kg. Dat is een mooi gewicht.' Eén dochter van Uria fokt momenteel in Duitsland. Op het bedrijf van Chilindron zelf lopen vijf dochters van haar rond, onder andere uit de combinatie met Tilbury (v. Massey) en Boudha (v. Uker). Uria wordt via et-sessies intensief benut in het Midatest-selectieschema. Jean-Claude Chilindron: 'Ze is een geweldige donor. Gemiddeld behalen we vijftien embryo's per sessie. Haar maximum is zelfs dertig embryo's. Een zoon uit Uranium met Uria – en dus halfbroer van Doniba – is momenteel in spermaproductie om ingezet te worden als nieuwe proefstier. Er staan bovendien nog spoelingen op het programma met Uppsalazoon Capsalla.'

De fokker heeft Donibane zelf ingezet op een zestal koeien tijdens de proefperiode. 'De kalveren werden makkelijk geboren. Ze dragen wel wat vlees. Donibane is niet aan te raden als vaarzenstier.'

Numerieke productiviteit

Het nakomelingenonderzoek uit de inzet als fokstier, ook wel Iboval genoemd, is voor Donibane nog lopende. In het blonde d'Aquitaineras komen wel dra twee nieuwe Iboval-indexen het bestaande rijtje cijfers over fokstieren vervoegen: RIAPgef en EFCAR. De fokwaardecijfers worden echter nu nog niet vrijgegeven en gepubliceerd.

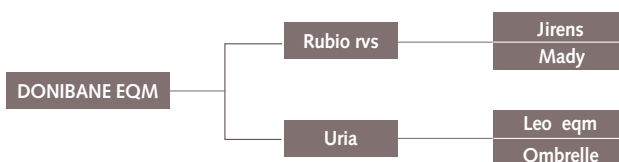
De fokwaarde RIAPgef geeft het slagingspercentage bij eerste inseminatie van de vaarzen van de betrokken stier weer. De fokwaarde EFCAR geeft een indicatie over de 'fokefficiëntie' tijdens de carrière van de dochters. Het betreft hier concreet en meer specifiek het aantal kalveren dat een vrouwelijke nakomeling voortbrengt op een standaardleeftijd van 78 maanden.

De nieuwe fokwaarde zegt dus iets over de vruchtbaarheid, een criterium waarvan het Franse blonde d'Aquitainestamboek gesteld heeft dat dit het eerste selectie-objectief is in het ras. Uit de analyse van 444.216 fokcarrières in het ras blijkt dat het gemiddelde aantal kalveren 2,7 bedraagt op een ouderdom van 78 maanden. In het charolais- en in het limousinras bedraagt dit respectievelijk 2,8 en 3,0 kalveren.

Beide fokwaarden worden uitgedrukt met 100 punten als gemiddelde en een standaardafwijking van 10 punten. Voor wat de fokwaarde EFCAR betreft is de afstammingsindex voor Donibane alvast zeer gunstig: vader Rubio realiseert een fokwaarde EFCAR van 115 punten, moedersvader Leo een fokwaarde EFCAR van 118 punten. Donibane zal dus naar alle waarschijnlijkheid een positieve bijdrage leveren aan de 'numerieke productiviteit' van de blonde d'Aquitaineveekoppels. Maar dat is uiteraard op de lange termijn. |

DONIBANE
(RUBIO X LEO)

geboortegemak(test)	91	80	90	100	110	120	130
Fokkerij-indexen	QMS						
totaalindex	105						
morfologie/groei (IMOCRQMS)	107						
– groei (CR QMS)	108						
– bespiering (DMQMS)	99						
– skeletontwikkeling (DSQMS)	107						
– beenwerk (AF QMS)	102						
– rastype (QR QMS)	96						
vruchtbaarheid (IFERQMS)	97						
afkalfgemak (IVELQMS)	111						
melkproductie (PLAITQMS)	102						
Vleesproductie-indexen	JBS						
totaalindex	104						
groei (CRJBS)	101						
bespiering (DMJBS)	104						
ontwikkeling (DSJBS)	99						
karkasgewicht (PCARJBS)	102						
karkasconformatie (CONFJBS)	108						
slachtrendement (RDTJBS)	104						
vetbedekking (GRASJBS)	110						
IBOVAL							
morfologie en groei (ISEVR)	lopende						
– groei (CRSEV)	lopende						
– bespiering (DMSEV)	lopende						
– ontwikkeling (DSSEV)	lopende						
zoogkwaliteiten (IVMAT)	lopende						

Legenda

test: fokwaarde uit proefperiode

QMS: fokkerij-index (basis: prestaties op het selectiestation van vrouwelijke nakomelingen uit proefperiode)

JBS: vleesproductie-index (basis: prestaties op het selectiestation van mannelijke nakomelingen uit proefperiode)

IBOVAL: fokwaarden op basis van prestaties in het veld van nakomelingenonderzoek uit fokperiode

Bron: ITEB/INRA, Parijs, februari 2014